

Mikulášská Matička už z dědin zmizela

Opět tu máme advent, období čtyř neděl před Vánoce, které se nese ve znamení očekávání příchodu Spasitele a příprav na Vánoce.

V lidovém prostředí byl advent, kdy vítězily dlouhé noci, ideálním časem pro působení temných sil. Jejich neblahému vlivu měly zabránit různé obyčeje. Jedním ze způsobů, kterým bylo možné zlé síly oklamat, bylo použití převleku (masky). Proto byly v této době tolik rozšířené obchůzky maskovaných osob – dodnes praktikované jsou na Valašsku obchůzky Mikuláše nebo Lucek.

V našem regionu, konkrétně na Vsacku a Vizovicku, byla v

minulosti obvyklá i obchůzka Matiček.

Byly to maskované bíle oděné postavy žen, které obcházely po domech v předvečer svátku Neposkvrněného početí Panny Marie (8. prosince). Na Karlovicku

byla „Matička mikulášská“ oblečena do bílé spodnice, přes hlavu měla přehozenou bílou plachtu a vlasy měla vyrobeny z konopí. Někdy ji na pochůzkách doprovázeli andělé. Ve Vizovicích mívala v bílý šat oděná Matička za-

moučenou tvář a v ústech upevněny velké zuby z kvaku (tuřínu).

Tyto tajemné bytosti obvykle držely v rukou zvonek, košík a prut. Zvoněním upozorňovaly na svůj příchod, v košíku nosily pro malé děti dárky v podobě ovoce, ořechů či sladkého pečiva, a jestliže děti nebyly poslušné a zejména pokud se nechtěly modlit, šlehaly je Matičky prutem.

Obyčej obchůzky Mikulášské Matičky z valašských obcí už dávno vymizel. Vy však máte jedinečnou šanci tuto tajemnou postavu spatřit na vlastní oči, a to při Zámeckém adventním kouzlení na vsetínském zámku, které se uskuteční třetí adventní neděli 11. prosince 2011. A pokud budete hodní, pak třeba odmění Matička nějakou dobrotou i Vás.

**Mgr. Milada Fohlerová, etnograf,
Muzeum regionu Valašsko, Vsetín**
Foto: Mikulášská Matička. Foto Roman Verner 2010.